

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland
(Paswerk)

Aan de raad,

Voorgeschiedenis / aanleiding

Op 1 januari 2015 is het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op de versterking van de positie van het Algemeen Bestuur en het vergroten van de invloed van raden op gemeenschappelijke regelingen. Verder wordt in de Wgr de zogenoemde bedrijfsvoeringorganisatie geïntroduceerd. Deze nieuwe bestuursvorm heeft net als het al bestaande openbaar lichaam (Gr Paswerk) rechtspersoonlijkheid maar echter zonder een geleed bestuur (algemeen bestuur - dagelijks bestuur). De bedrijfsvoeringsorganisatie is specifiek bedoeld voor bedrijfsvoerings- en uitvoeringstaken die beleidsarm van aard zijn. In de memo die in de bijlage I is opgenomen treft u de uitgebreide beschrijving van de wetswijzigingen Wgr aan.

De deelnemende gemeenten moeten de gemeenschappelijke regeling Zuid-Kennemerland voor 1 januari 2016 aanpassen aan de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Het dagelijks en het algemeen bestuur van Paswerk willen inzicht in de voorkeur van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de wijziging van de bestuursvorm die moet worden aangepast aan de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Voorgesteld besluit

- voor de omvorming van de gemeenschappelijke regeling Paswerk per 1 januari 2016 de voorkeur uit te spreken voor een bedrijfsvoeringsorganisatie.

Toelichting

Voor wat betreft de bestuursvorm zijn er twee mogelijkheden:

1. Aanpassen huidig geleed bestuur aan de wetswijzigingen

De huidige gemeenschappelijke regeling bestaat uit een Dagelijks Bestuur (DB) en een Algemeen Bestuur (AB), beiden van vijf leden. Op grond van de nieuwe Wgr mag het DB nooit gelijk zijn aan of een meerderheid zijn van het AB. Dit betekent derhalve dat de huidige DB-AB structuur van Paswerk wettelijk niet meer mogelijk is.

Indien alle DB leden vertegenwoordigd blijven in het DB, moet het AB worden uitgebreid naar tien leden. Het voordeel van deze constructie is de democratische legitimiteit maar het nadeel is de bestuurlijke drukte die dit met zich meebrengt. Een andere mogelijkheid is een DB waarin niet alle gemeenten zijn vertegenwoordigd maar waarin, naast voorzitter Haarlem, twee leden uit andere deelnemende gemeenten zitting hebben. Met een DB van 3 leden zou het AB uit minimaal 6 leden moet bestaan. Bij de uitwerking zal de huidige systematiek met stemverhoudingen nader worden bezien.

2. GR Paswerk omvormen naar een bedrijfsvoeringsorganisatie

De bedrijfsvoeringsorganisatie is een samenwerkingsverband dat zich vooral leent voor bedrijfsvoerings- en uitvoeringstaken die beleidsarm van aard zijn. Een bedrijfsvoeringsorganisatie is een gemeenschappelijke regeling die door colleges van B&W van de deelnemende gemeenten wordt getroffen en heeft een enkelvoudig bestuur. In dit enkelvoudig bestuur zijn alle aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten vertegenwoordigd.

In verband met de invoering van de Participatiewet is het beleid van de deelnemende gemeenten de komende jaren gericht op het in stand houden van de huidige sociale werkvoorziening daarbij rekening houdend met een jaarlijkse krimp en bezuinigingsopgave. Op termijn zal de sociale werkvoorziening verdwijnen. De komende jaren is er derhalve sprake van een beleidsarme organisatie waarvoor het model van de bedrijfsvoeringsorganisatie geschikt zou zijn. Voor zover er beleidswijzigingen zullen zijn, blijven deze de verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten omdat zij de beleidsmatige en verordenende bevoegdheden hebben (cf. artikel 4 van de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling Paswerk).

In de memo die in bijlage I is opgenomen treft u een uitgebreidere beschrijving aan van de voor- en nadelen van beide bestuursvormen als ook een schematisch overzicht.

Verantwoording aan de raad

De verantwoording van de leden van het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie (de 'lichte' gemeenschappelijke regeling) aan de raad, is op dezelfde wijze geregeld als voor de leden van het algemeen bestuur van een 'zwaardere' gemeenschappelijke regeling met een tweeledig bestuur. De beleidsbepalende en verordenende bevoegdheid en de planning en control-instrumenten van de raad blijven intact. Sturing, invloed en controle door de raad van het samenwerkingsverband zijn dus in beide situaties hetzelfde.

Positie externe adviseurs

De wet gemeenschappelijke regelingen vormt geen belemmering voor het behouden van de drie externe adviseurs zoals die onlangs zijn benoemd op grond van artikel 13, lid 2 van de gemeenschappelijke regeling.

Bedrijfsvoeringsorganisatie als voorkeursvariant

Bij de uitvoering van de uitvoerende taken op het vlak van de sociale werkvoorziening voor een jaarlijks afnemend bestand mensen en het vormgeven van de bezuinigingsopgave door middel van een strategisch plan, bestaat er in feite geen behoefte (meer) aan een interne bestuurlijke aansturing door een algemeen bestuur van een dagelijks bestuur binnen Paswerk. Een directe en slagvaardige aansturing van Paswerk door een enkelvoudig bestuur zou kunnen volstaan en is efficiënt en effectief. De zeggenschap van de colleges van de deelnemende gemeenten, dat wil zeggen sturings-, beheersings-, controle- en verantwoordingsmogelijkheden, is ten aanzien van een bedrijfsvoeringsorganisatie wettelijk gelijk aan die van een openbaar lichaam.

Gezien de huidige taakuitvoering door Paswerk van de nog bestaande sociale werkvoorziening is de omvorming van de gemeenschappelijke regeling Paswerk per 1 januari 2016 naar een bestuursvorm met een enkelvoudig bestuur, en daarmee tot een bedrijfsvoeringsorganisatie, een reële mogelijkheid. Deze variant heeft daarmee de voorkeur van het college.

Het algemeen bestuur van Paswerk vraagt de colleges van de deelnemende gemeenten om onderhavige memo voor te leggen aan de raden en hen te vragen zich uit te spreken over de voorkeursvariant.

Advies externe adviseurs

Op 14 mei 2015 hebben de drie externe adviseurs van Paswerk een advies geschreven naar aanleiding van de notitie wijziging Gemeenschappelijke Regeling Paswerk zoals die door de ambtelijke werkgroep van de deelnemende gemeenten is voorbereid en besproken in het dagelijks bestuur van 12 mei 2015. Op verzoek van het dagelijks bestuur van Paswerk is de ambtelijke werkgroep in gesprek gegaan met de externe adviseurs. De externe adviseurs hebben in hun advies twee punten benoemd met betrekking tot de bedrijfsvoeringsorganisatie. Het eerste punt heeft betrekking op het beleidsarme karakter van de bedrijfsvoeringsorganisatie en het tweede punt heeft betrekking op de werkzaamheden voor derden. In bijlage II treft u hun advies aan.

De ambtelijke werkgroep heeft op dit advies gereageerd. In bijlage III treft u de memo van de ambtelijke werkgroep aan.

In de DB-vergadering van 2 juli 2015 heeft het dagelijks bestuur besloten de notitie van de ambtelijke werkgroep dd. 30 april 2015 vast te stellen en is het dagelijks bestuur akkoord gegaan met de procedure om deze notitie voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten voor het bepalen van de voorkeursvariant.

Financiële aspecten

N.v.t

Juridische aspecten

Wet gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)

Op grond van artikel 40, eerste lid van de regeling is het algemeen bestuur van Paswerk bevoegd tot het doen van voorstellen aan de deelnemers tot wijziging van de regeling. Op grond van artikel 17A, tweede lid aanhef en onder a van de regeling wordt al wat ter overweging en beslissing in de vergadering van het algemeen bestuur wordt gebracht voor het dagelijks bestuur voorbereid.

Communicatieve aspecten

N.v.t

Vervolgstappen

De planning ziet er als volgt uit:

September 2015: Voorstel over omvormingsopties voorleggen aan de deelnemende raden

Oktober 2015: Voorstel aanpassing GR bespreken in DB/AB Paswerk

November 2015: Besluitvorming colleges deelnemende gemeenten

December 2015: Besluitvorming raden gemeenten

Januari 2016: Publicatie en inschrijving besluiten

Januari 2016: Inwerkingtreding gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling

Voorstel

Voorgesteld wordt aan de Raad om voor de omvorming van de gemeenschappelijke regeling Paswerk per 1 januari 2016 de voorkeur uit te spreken voor een bedrijfsvoeringsorganisatie.

Halfweg, 11 augustus 2015
Burgemeester en wethouders van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
P.J. Heiligers, burgemeester
G.A. Koot, secretaris